

راهنمای یادگیری دوره کارآموزی طب اورژانس

نگارش: دکتر سهیلا عظیمی ابرقویی

فهرست

۳	مقدمه:
۳	مروری بر عناوین دوره:
۳	جنبه های خاص موردنظر دوره:
۴	جزئیاتی از چگونگی مطالعه عناوین برنامه:
۴	ارتباطات هر موضوع به موضوعات قبلی و موضوعات بعدی در دوره:
۴	اهداف و نتایج یادگیری:
۴	هدف آموزشی کلی:
۴	اهداف اختصاصی:
۱۰	پیش نیازهای آموزشی:
۱۱	جدول زمانبندی:
۱۱	راهبردهای یادگیری:
۱۳	تکالیف آموزش:
۱۵	ارزیابی:
۱۶	مقررات بخش:
۱۶	تماس با پرسنل:
۱۸	نظرات شخصی مولف:
۱۹	معرفی منابع مطالعه بیشتر:

مقدمه:

به بخش طب اورژانس خوش آمدید. شما به مدت دو هفته در این بخش آموزش و فعالیت خواهید داشت مدت زمان مفید آموزشی ۱۳۲-۱۵۶ ساعت می باشد، (۱۲ روز حضور ۸ ساعته در بخش و کلاس و کارگاهها و ۳-۵ کشیک ۱۲ ساعته). در این چرخش آموزشی از طریق مشارکت در جلسات گزارش صبحگاهی، راند بخش و کارگاهها و کلاسهای آموزشی و ... به اهداف زیر دست خواهید یافت. بدیهی است مطالعه فردی شما در رسیدن به اهداف آموزشی این بخش بسیار تأثیر گذار خواهد بود.

مروری بر عناوین دوره:

اقدامات مورد نیاز در جهت مدیریت بیماران با شرایط کریتیکال

- تشخیص و درمان اورژانس های انواع رشته ها (داخلی، جراحی، مسمومیتها، زنان، نورولوژی، نوروسرجری)
- یادگیری پروسیجرهای مورد نیاز پزشک عمومی

جنبه های خاص مورد نظر دوره:

- اداره راه هوایی
- احیا پایه و پیشرفته بالغین
- مراقبت های پیشرفته بیماران با ترومای متعدد
- تشخیص و درمان مسمومیت های شایع در اورژانس
- اصول اداره اورژانس های محیطی
- تفسیر صحیح اقدامات پاراکلینیک (نوار قلب و سی تی اسکن مغز و) ...
- مدیریت و ترمیم انواع زخم و سایر پروسیجر های مورد نیاز پزشک عمومی (برقراری راه وریدی محیطی، فلبوتومی، خروج جسم خارجی بینی و جسم خارجی ساده حلق و گوش، آتل گیری، پونکسیون کمری، پاراسنتز آسیت شکمی،
- توراکوستومی سوزنی، تعبیه سوند فولی و NGT/OGT ، توراکوسنتز، تامپون قدامی بینی، کنترل خونریزی خارجی)
- تشخیص و درمان اورژانس شایع قلب و نورولوژی و داخلی و جراحی (تشنج، درد قفسه سینه، تنگی نفس، انواع شوک،
- دیس ریتمی، آنافیلاکسی، کاهش هوشیاری، درد شکم)

جزئیاتی از چگونگی مطالعه عناوین برنامه:

شما می توانید با مطالعه کتاب دستنامه طب اورژانس و کتاب پروسیجرهای شایع اورژانس ابتدا به صورت تئوری مطالب را فرا بگیرید سپس با حضور در راندهای بخش و یا مشاهده پروسیجرهای انجام شده توسط اساتید و دستیاران نکات مورد نیاز را بیاموزید و سپس در کارگاهها در اسکیل لب مهارتهای عملی را بر روی مولاژ انجام دهید و در گام بعد پروسیجرهای فراگرفته را تحت نظارت اساتید یا دستیاران با رعایت کامل اصول ایمنی به صورت مستقل انجام دهید.

ارتباطات هر موضوع به موضوعات قبلی و موضوعات بعدی در دوره:

به طور کلی در روتیشن طب اورژانس ارتباط بین مباحث مختلف و روتیشن های گوناگون فراگرفته در طی دوران کارآموزی را به خوبی درک می کنید.

اهداف و نتایج یادگیری:

کارآموز گرامی از آنجا که تعداد و تنوع بیمارانی که به اورژانس مراجعه می کنند فراوان است، لذا برخورد صحیح با این بیماران امری کاملاً **ضروری** می باشد. هدف اصلی تربیت یک پزشک کارآمد است تا با استفاده از امکانات تشخیصی درمانی موجود راهگشای بیماران مربوطه باشد. تشخیص و درمان بیماران با شرایط کریتیکال بسیار **ضروری** است. همچنین **مهم است** که در این دوره بیاموزید در برخورد با انواع اورژانس های بیماریهای داخلی و جراحی اتیولوژی آنها را توضیح دهید، دسته بندی و تریاژ بیماران بر اساس شرایط تهدیدکننده حیات، شرح حال گیری هدفمند، انجام صحیح معاینات فیزیکی، معرفی ساختارمند بیماران، تصمیم گیری بالینی، تفسیر اقدامات پاراکلینیک، ثبت صحیح بیماران را به خوبی انجام داده، عوارض را بررسی و تشخیص دهید. همچنین یادگیری چگونگی انجام پروسیجرهای مورد نیاز پزشک عمومی امری **ضروری** است و **جالب** اینکه بتوانید با دقت و سرعت عمل مناسب اورژانس و تعداد زیاد بیماران را مدیریت نمایید.

هدف آموزشی کلی:

انتظار می رود کارآموزان در آینده بتوانند مهارت ها و دانش ارائه مستقل مراقبت های درمانی اولیه به طیف وسیعی از بیماران ترومایی و غیر ترومایی با مشکلات اورژانس را کسب نمایند .

اهداف اختصاصی در حیطه های زیر به تفکیک ذکر می شوند:

الف - دانش : در جهت کسب دانش لازمه برای یک پزشک عمومی که در سطح اول مراقبت های درمانی ارائه خدمات می نماید .

ب - نگرشی : در جهت ایجاد نگرش صحیح در مسیر آموزش پزشکی و ارائه خدمات درمانی به بیماران

ج - **مهارتی** : در مسیر کسب مهارت های عملی لازم برای یک پزشک عمومی که در سطح اول مراقبت های درمانی ارائه خدمات می نماید .

مهارت های بالینی

دانش آموخته باید توان مندی لازم را در طیف گسترده مهارت های بالینی، شامل گرفتن شرح حال و معاینه بالینی، ثبت و ارایه اطلاعات پزشکی حاصل از آنها و انجام اقدامات عملی (پروسیجرها) و تست های آزمایشگاهی طب استانداردهای تعیین شده داشته باشد.

زیرمجموعه توان مندی ها:

- ✓ توانایی گرفتن شرح حال از بیمار، اطرافیان و سایر منابع را داشته باشد.
- ✓ بتواند شرح حال کامل و جامع از بیمار بگیرد.
- ✓ بتواند شرح حال متناسب با شرایط سنی (کودکان، زنان باردار و سالمندان) بگیرد.
- ✓ توانایی گرفتن شرح حال متمرکز بر شکایت اصلی بیمار داشته باشد.
- ✓ توانایی انجام معاینه بالینی داشته باشد.
- ✓ بتواند معاینه فیزیکی عمومی و جامع بزرگسالان، کودکان (برحسب تقسیم بندی رایج سنی)، زنان باردار و سالمندان با رعایت حریم خصوصی بیمار و آگاهی از حدود شرعی مرتبط را انجام دهد.
- ✓ معاینه بالینی متمرکز مبتنی بر شکایت اصلی در شرایط اورژانس و غیراورژانس را انجام دهد.
- ✓ توانایی انجام اقدامات عملی (پروسیجرها) را داشته باشد.

آموخته دانشگاه باید بتواند ضرورت انجام پروسیجرهای معمول بالینی، چگونگی عوارض جانبی و محدودیت های آنها را برای بیمار شرح دهد و به صورت مستقل و به طور صحیح با رعایت اصول ایمنی این پروسیجرها را تحت نظارت مستقیم اساتید انجام دهد. پروسیجرهای معمول بالینی مشتمل بر موارد زیر است:

- ✓ گرفتن نمونه خون وریدی را یاد بگیرد.
- ✓ خون گیری به منظور انجام کشت خون را انجام دهد.
- ✓ خون گیری مویرگی در بزرگسال و استفاده از گلوکومتر را انجام دهد.
- ✓ خون گیری شریانی به منظور اندازه گیری گازهای شریانی را انجام دهد.
- ✓ برقراری راه وریدی محیطی را یاد بگیرد.
- ✓ تزریق : داخل پوست، زیرجلدی، عضلانی و وریدی را انجام دهد.
- ✓ بتواند بی حسی موضعی را انجام دهد.
- ✓ بتواند راه هوایی را اداره کند.

- ✓ احیای قلبی - ریوی پایه را یاد بگیرد.
- ✓ احیای قلبی - ریوی پیشرفته را یاد بگیرد.
- ✓ دفیبریلاسیون قلبی را انجام دهد.
- ✓ خارج کردن جسم خارجی از راه هوایی (با مانور هایملیش و ...) را یاد بگیرد.
- ✓ توراکوستومی با سوزن در پنوموتوراکس فشارنده را انجام دهد.
- ✓ پاراسنتز شکمی را یاد بگیرد.
- ✓ بتواند خونریزی شدید خارجی را کنترل کند.
- ✓ بخیه کردن و برداشتن بخیه پوستی را انجام دهد.
- ✓ پانسمان و مراقبت از زخم را یاد بگیرد.
- ✓ بتواند زخم سوختگی در مرحله حاد را اداره کند.
- ✓ بتواند حمل و نقل بیمار مصدوم را انجام دهد.
- ✓ آتل گیری و بانداژ را یاد بگیرد.
- ✓ استفاده از افشانه و آموزش استفاده از آن به بیمار را یاد بگیرد.
- ✓ قرار دادن لوله معده از راه بینی را یاد بگیرد.
- ✓ تامپون قدامی بینی انجام دهد.
- ✓ شستشوی چشم با سالین را انجام دهد.

دانش آموخته دانشگاه بهتر است توانایی انجام پروسیجرهای زیر را کسب نماید:

- ✓ استفاده مقدماتی از ونتیلاتور را یاد بگیرد.
- ✓ خارج کردن جسم خارجی سطحی از چشم با اسلیت لمپ را یاد بگیرد.
- ✓ بتواند تخلیه هماتوم زیر ناخن را انجام دهد.
- ✓ بتواند توراکوستومی با لوله را انجام دهد.
- ✓ کریکوتیروتومی را یاد بگیرد.
- ✓ توراکوسنتز انجام آسپیراسیون مایع مفصلی زانو را یاد بگیرد.
- ✓ پونکسیون لومبر انجام دهد.
- ✓ بتواند جا اندازی در رفتگی شانه را انجام دهد.
- ✓ تراکشن پوستی شکستگی های اندام تحتانی را انجام دهد.
- ✓ گچ گیری اندام را یاد بگیرد.
- ✓ تست های آزمایشگاهی و تشخیصی پایه را انجام دهد.

دانش آموخته باید بتواند به تنهایی تست های آزمایشگاهی و تشخیصی معمول را انجام دهد و از لزوم انجام آنها و محدودیت ها و تفسیر اولیه آنان مطلع باشد. این تست ها مشتمل بر موارد زیر می باشند:

- ✓ نمونه گیری برای انجام آزمایش ها به روش صحیح (مانند نمونه گیری خون و ادرار) را یاد بگیرند.
- ✓ بتواند الکتروکاردیوگرافی را انجام دهد.
- ✓ انجام اسمیر خون محیطی را یاد بگیرند.
- ✓ انجام تست ادراری بارداری را یاد بگیرند.
- ✓ انجام تست سیلان و انعقاد خون را یاد بگیرند.

مهارت های برقراری ارتباط

دانش آموخته باید توانایی لازم را برای برقراری ارتباط مؤثر با بیماران، همراهان بیمار و همکاران خود داشته باشد. علاوه بر این وی باید بتواند صلاحیت خود را در برقراری ارتباط در تمام عرصه ها به صورت شفاهی، نوشتاری، الکترونیکی یا تلفنی نشان دهد.

- بتواند فعالانه گوش کند.
- به طور مناسب از تکنیک های غیرکلامی شامل زبان بدن استفاده کند.
- توانایی به کارگیری مهارت هم دلی را داشته باشد.
- در روابط بین فردی بیان مؤثر و صمیمی داشته باشد.
- بتواند ارتباط کلامی و چشمی مناسبی برقرار کند.
- برقراری ارتباط مؤثر با بیمار و همراهان/ خانواده بیمار داشته باشد و بتواند از بیمار و همراهان وی اطلاعات لازم را به صورت مناسب جمع آوری کند.
- بتواند با بیمار یا همراهان وی در شرایط خاص (مانند بیمار عصبانی و افسرده، دادن خبر بد، مسائل حساس، اختلاف زبان، تفاوت فرهنگی و ...) ارتباط مناسب برقرار کند.
- بتواند در مورد مشکلات بیمار با همکاران خود به صورت شفاهی، نوشتاری و تلفنی مشاوره کند و مشاوره دهد.
- بتواند ارتباط مناسب و حرفه ای با سایر اعضای تیم سلامت برقرار کند.
- بتواند مهارت های لازم را برای فعالیت در گروه و مدیریت تیم سلامت به کار گیرد.
- مراقبت بیمار (تشخیص، درمان، بازتوانی) را یاد بگیرد.

دانش آموخته باید با داشتن نگاه کل نگر به بیمار توانایی تهیه فهرستی از مشکلات بیمار و تشخیص های افتراقی، انتخاب روش تشخیصی مناسب و تعیین برنامه مراقبتی به منظور دستیابی به اهداف مورد نظر در مواجهه با مشکل بیمار را داشته باشد. در ضمن وی باید بتواند شرایط خاصی را که نیاز به مشاوره یا ارجاع به متخصص مربوطه است، تشخیص دهد.

از دانش آموخته انتظار می رود بتواند در جنبه های مهم مراقبت از بیمار از جمله اقدامات طبی و جراحی، تجویز دارو، مراقبت در موارد اورژانس، کنترل درد و بازتوانی، توانایی های خود را نشان دهد، بتواند موارد اورژانس را از غیراورژانس افتراق دهد و بر حسب شرایط بیمار مراقبت مناسب را ارایه نماید.

- بتواند بر اساس یافته های برگرفته از شرح حال و معاینه، فهرستی از مشکلات و تشخیص های افتراقی را تهیه و با یک اتیولوژی یا پاتوژنز ارتباط دهد.
- بتواند برای اثبات یا رد تشخیص های افتراقی مطرح شده، تست های آزمایشگاهی، روش های تصویربرداری و اقدامات تشخیصی بالینی لازم را درخواست نماید.
- بتواند نتایج تست های آزمایشگاهی، روش های تصویربرداری و اقدامات تشخیصی بالینی مرتبط با تظاهرات بالینی و بیماری های شایع را تفسیر کند.
- بتواند با تفسیر صحیح اطلاعات به دست آمده از اقدامات درخواستی، محتمل ترین تشخیص را برای بیمار مطرح کند.
- بر اساس تشخیص بیماری و با تعیین اهداف مشخص، برنامه مراقبتی مناسبی مشتمل بر اقدامات دارویی، جراحی، تغذیه ای و روان شناختی را طراحی نماید.
- بتواند برنامه مراقبتی بیمار خود را با در نظر گرفتن مجموعه ای کامل (شامل ابعاد جسمی، روانی، معنوی، فوریت شرایط بیمار و میزان خطری که وی را تهدید می کند، هزینه های اقدامات و میزان دسترسی به آنها در شرایط کاری خود، عوارضی که هر یک از روش های درمانی به دنبال دارد، اعتقادات دینی، باورها، نگرانی ها، تمایلات و انتظارات بیمار) طراحی کند.
- بتواند مواردی را که نیاز به بستری دارد، از موارد سرپایی تفکیک کند.

ثبت و ارایه اطلاعات

- ✓ دانش آموخته باید بتواند اطلاعات مربوط به بیمار بستری و سرپایی را به صورت صحیح ثبت و به شکل مناسب اعم از کتبی و شفاهی ارایه نماید. از جمله این موارد عبارتند از:
  - نوشتن پرونده (از جمله یافته های اولیه، سیر پیشرفت بیماری، دستورات، خلاصه پرونده) را یاد بگیرد.
  - بتواند مشاوره بنویسد.
  - بتواند برگه اعزام و ارجاع را بنویسد.
  - نوشتن شرح پروسیجرها را یاد بگیرد.
  - نوشتن گواهی فوت را یاد بگیرد.

✓ تجویز دارو

دانش آموخته باید بتواند در مواقعی که در مراقبت از بیمار استفاده از دارو ضرورت دارد، با رعایت اصول نسخه‌نویسی و در نظر گرفتن عوامل زیر داروی مناسب (در صورت امکان داروی انتخابی) را با دوز مناسب تجویز کند:

- سن و جنس بیمار را در نظر بگیرد.
- شرایط عمومی و بیماری‌های همراه را در نظر بگیرد.
- خصوصیات فارماکوکینتیکی و مکانیسم اثر دارو را در نظر بگیرد.
- بتواند مناسب‌ترین روش برای مصرف داروی مورد نظر، عوارض، تداخلات را در نظر بگیرد.
- دارویی و تغییرات (کلینیکی و پاراکلینیکی) ناشی از مصرف دارو را در نظر بگیرد.
- هزینه دارو و میزان دسترسی به آن در شرایط زندگی بیمار در نظر بگیرد.

تعهد حرفه‌ای، اخلاق و حقوق پزشکی

دانش آموخته باید پایبند به رعایت سوگندنامه و راهنماهای اخلاق پزشکی منبعث از ارزش‌های انسانی و معارف اسلامی باشد و بداند تقوای الهی مبنای رعایت تعهد حرفه‌ای پزشک است. همچنین باید توانایی شناسایی مسایل اخلاقی را در طبابت خود داشته باشد و بتواند ضمن توجه به الزامات قانونی و اخلاقی و با احترام به فرهنگ و باورهای افراد ذی نفع، در مورد این مسایل تحلیل و تصمیم‌گیری مناسب انجام دهد.

نوع دوستی

- در انتخاب روش درمانی و تشخیصی، بیشترین توجه را به تأمین بهترین منافع برای سلامتی بیمار معطوف کند.
- با بیمار و همراهان وی برخورد مشفقانه و محترمانه داشته باشد و وقت کافی برای ملاقات و مشاوره با آنها اختصاص دهد.
- در مواردی که طرف مشاوره قرار می‌گیرد، در انتقال دانش و توانایی‌های خود دریغ نکند.

احترام

- رویکرد کل نگر به بیمار داشته باشد.
- به اعتقادات، ارزش‌ها، باورها، نگرانی‌ها و نقش اجتماعی بیمار اهمیت بدهد.
- حقوق بیمار، به خصوص بیماران فاقد رفیت تصمیم‌گیری، اعم از استقلال فردی، رازداری و حریم خصوصی را رعایت نماید.
- به استادان خود ارج و احترام نهاده و برخورد مناسب و توأم با احترام بلا سلاخ اعضا کادر سلامت داشته باشد.

وظیفه شناسی

- و وظیفه شناس، مسؤولیت پذیر و قابل اعتماد باشد.
- همکاری تیمی مناسبی برای ارائه بهترین کیفیت خدمات به بیماران داشته باشد.

عدالت

- از هرگونه تبعیض بر اساس جنسیت، قومیت، نوع بیماری، مذهب، سطح اجتماعی و اقتصادی، عادات شخصی بیمار و مواردی از این قبیل پرهیز نماید.
- در استفاده از منابع و امکانات عمومی از اتلاف و اسراف خودداری کند.
- در برخورد با رفتار غیرحرفه ای همکاران، طب ضوابط حرفه ای عمل کند.

پیش نیازهای آموزشی:

- دانش و مهارت لازم در هر فرد پیش از آغاز مطالعه هر موضوع است شامل
- واژه ها و مفاهیم قبلاً آموخته شده توسط دانشجو
- پیش آزمون
- جهت گذراندن موفق این دوره، لازم است مروری بر دروس آناتومی، فیزیوپاتولوژی و آنچه که قبلاً در دوره سمیولوژی عملی و تئوری (معاینات و علائم بیماریها) آموخته اید، داشته باشید. منابعی که در راستای رسیدن به این اهداف در دسترس و کمک کننده هستند به شرح زیر می باشد:
- 1. Clinical Procedures in Emergency Medicine 2018
- 2. Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide 2016
- 3. AHA 2020
- 4. Advanced Trauma Life Support ATLS 10th Edition
- ۵. شرح حال گیری و معاینه بالینی باربارایتز
- علاوه بر موارد فوق مطالعه سایر رفرنس های معتبر و کتب موجود در کتابخانه دانشگاه و سایت های معتبر علمی و Up-to-date نیز راهگشا خواهد بود.

جدول زمانبندی:

برنامه کلاس و آموزش اساتید:

استاد	مبحث	زمان	محل
دکتر محمدعلی جعفری	ACLS - BLS		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر علیرضا اسماعیلی	مسمومیت ها		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر مجید حاجی مقصودی	ATLS		اسکیل لب بیمارستان شهید صدوقی
دکتر ناصر محمد کریمی	پروسیجرهای اورژانس		اسکیل لب بیمارستان شهید صدوقی
دکتر عباس عدالتخواه	آتل و سوچور		اسکیل لب بیمارستان شهید صدوقی
دکتر علی راعی	سونوگرافی		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر مهرناز نیکویه	تفسیر EKG		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر فاطمه مجلل	تریاز		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر سهیلا عظیمی	کارگاه اداره راه هوایی		اسکیل لب بیمارستان شهید صدوقی
دکتر فائزه زینلی	تفسیر CT scan		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر مطهره انوری	برخورد با خونریزی واژینال کمردرد		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر حمید میرجلیلی	اورددهای شایع اورژانس		کلاس آموزشی اورژانس
دکتر مهدی باقرآبادی	بیماری های محیطی		کلاس آموزشی اورژانس

راهنمای یادگیری:

رویکرد مورد استفاده در هدایت فرایند یاددهی یادگیری (دانشجوی محوری، مبتنی بر حل مسئله، یادگیری خودراهنبر و یادگیری مستقل) می باشد.

استراتژی آموزشی در این بخش دانشجوی محوری است که طی آن از کارآموز انتظار می رود به صورت فعال در فرایند آموزش و درمان مشارکت داشته باشد.

علاوه بر این از استراتژی مبتنی بر حل مسئله استفاده می شود که طی آن بیماران مراجعه کننده به اورژانس به کارآموز معرفی می شود و ایشان باید برای یافتن راهکار تشخیصی یا درمانی به جستجو بپردازد و در گروههای کوچک، چگونگی حل مسئله را فرا بگیرند.

فرصت های یادگیری:

در این بخش در روزهای غیر تعطیل همه روزه از ساعت ۷ تا ۱۴ در بخش اورژانس بیمارستان شهید صدوقی یا شهید رهنمون حضور خواهید داشت و همچنین طی این دوره ۳-۵ کشک ۱۲ ساعته در بخش های مذکور خواهید داشت. در صورتی که کلاس یا کارگاه یا گزارش صبحگاهی یا ژورنال کلاب در حال برگزاری باشد، پس از اتمام آنها در بخش حاضر خواهید شد و از طرق زیر فرصت یادگیری برخورد با انواع بیماران اورژانسی را خواهید داشت:

✓ برخورد با بیماران مراجعه کننده اورژانس در بیمارستان

شما در این چرخش آموزشی روش شرح حال گیری مناسب و انجام معاینه بالینی دقیق، طرح تشخیصی افتراقی و اپروچ تشخیصی و درمانی صحیح به بیماریها و مدیریت مناسب آنها را فرامی گیرید. تمامی این مراحل تحت نظارت مستقیم دستیار یا اتند بخش انجام می شود و رفع اشکالات احتمالی در راند بالینی و ویزیت نهایی توسط اتندینگ مربوطه صورت می گیرد.

لازم به ذکر است شما موظف به پیگیری دقیق بیمار بستری می باشید. ضمناً در بخش با اصول اوردرنویسی و

✓ **با روش نسخه نویسی صحیح آشنا می شوید.** همچنین بر بالین بیماران تفسیر انواع پاراکلینیک اعم از گرافی و سی اسکن مغز و نوار قلب را فرا خواهید گرفت.

✓ **با حضور در اتاق عمل اورژانس** با نحوه مدیریت و درمان انواع زخم ها و آسیب های موسکواواسکلتال و همچنین تفسیر تصاویر رادیولوگرافی مربوطه آشنا می شوید.

✓ **با حضور در اورژانس شهید رهنمون و اتاق عمل اورژانس شهید صدوقی** مدیریت صحیح بیماران مولتیپل تروما را تحت نظر دستیار و اتند بخش فرا می گیرید.

✓ شرکت در جلسات گزارش صبحگاهی

در این جلسات که حداقل دو روز در هفته (دو شنبه و چهارشنبه) ساعت ۸ صبح در کلاس کنفرانس واقع در اورژانس بیمارستان شهید صدوقی با حضور کلیه اساتید و دستیاران و کارورزان و کارآموزان طب اورژانس (به جز اساتید و دستیاران و کارورزان حاضر در شیفت) برگزار می شود، بیماران چالش برانگیز شیفت های گذشته معرفی می شوند. به این شکل که ابتدا شرح حال و معاینات و بررسی ها توسط کارآموز و کارورز کشیک بیان و در مورد رویکرد تشخیصی و درمان و چالش های آن با همکاری دستیار کشیک مربوطه و اتندینگ حاضر در جلسه، بحث و گفتگو می شود.

✓ شرکت در جلسات ژورنال کلاب

در این جلسات ابتدا ۵ خلاصه مقاله با جدیدترین عناوین روز پزشکی توسط دستیار مربوطه ارائه می شود و سپس یکی از آنها جهت ارائه کامل مقاله انتخاب می گردد و به آنالیز و بحث گذاشته می شود.

✓ شرکت در کلاس های آموزشی

کلاس های آموزشی و کارگاهها دو روز در هفته با عناوین مشخص توسط اتندینگ برگزار می شوند و با حضور در این کلاس ها و کارگاه ها مهارتهایی نظیر احیای پایه و پیشرفته، مراقبتهای پیشرفته بیماران ترومایی، تفسیر نوار قلب و سی تی اسکن مغز، مراقبت راه هوایی، پروسیجرهای مورد نیاز پزشک عمومی (برقراری راه وریدی محیطی، فلبوتومی، خروج جسم خارجی بینی و جسم خارجی ساده حلق و گوش، آتل گیری، پونکسیون کمری، پاراسنتز آسیت شکمی، توراکوستومی سوزنی، تعبیه سوند فولی و NGT/OGT، توراکوسنتز، تامپون قدامی بینی، کنترل خونریزی خارجی)، مسمومیتهای شایع، اورژانس های محیطی و همچنین تشخیص و درمان و نحوه اوردرنویسی اورژانس های شایع کادیولوژی و نورولوژی و داخلی و جراحی را فرا می گیرید.

✓ ارائه کنفرانس های درون بخشی

موضوع کنفرانس توسط اتند یا دستیار حاضر در شیفت به کاراموز ارائه می شود و کنفرانس توسط کاراموز تحت نظارت اتند و دستیار شیفت برگزار می شود.

موقعیت های یادگیری :

- اسکیل لب بیمارستانهای شهید صدوقی و شهید رهنمون
- کتابخانه بیمارستان های شهید صدوقی و شهید رهنمون
- ویدئو های آموزشی

تکالیف آموزش:

ارائه فهرستی از ۵ بیمار که در دوره تحت عملیات احیا قلبی ریوی قرار گرفته و شما در آن فعالیت داشته اید و توضیح روند هرکدام به طور کامل و مرحله به مرحله.

ارائه ۵ بیمار که با کاهش سطح هوشیاری به بیمارستان مراجعه کرده اند و شما در روند تشخیص و درمان دخیل بوده اید.

ارائه ۳ بیمار که با مسمومیت دارویی به اورژانس مراجعه کرده اند و شما در فرایند شرح حال گیری و امور مربوط به درمان ایشان دخیل بوده اید و شرح اقدامات انجام شده برای ایشان با ذکر دلیل علمی.

سناریوهای شایع:

۱- آقای ۴۸ ساله که با کاهش هوشیاری ناگهانی که به دنبال درد سینه ایجاد شده توسط EMS به اورژانس آورده می شود. در ارزیابی اولیه متوجه می شوید نبض مرکزی بیمار لمس نمی شود. به ترتیب چه اقداماتی انجام می دهید؟

۲- خانم ۶۸ ساله با سابقه دیابت و فشار خون و هایپرلیپیدمی از ۲۰ دقیقه قبل دچار درد اپیگاستر با انتشار به فک شده، وی تعریق و تهوع نیز دارد. تشخیص افتراقی ها و بهترین اقداماتی که بای انجام داد را ذکر کنید.

۳- خانم ۳۲ ساله که از دو روز قبل دچار درد شکم پری امبلیکال و هیپوگاستر شده با تشدید علائم و تهوع و استفراغ و اسهال نزد شما مراجعه کرده است و به ترتیب در شرح حال و معاینه به چه نکاتی توجه میکنید و چه اقدامات تشخیصی و درمانی را انجام می دهید؟

۴- آقای ۳۶ ساله را به دنبال واژگونی خودرو توسط همراهان نزد شما می آورند. همراهیان ذکر میکنند بیمار راننده بوده و سرنشین کنارش سر صحنه فوت شده است. بیمار بی قرار و از درد سینه شاکی است. در معاینه شکم گارد است و در سمع ریه کاهش صدای سمت رایت مسموع است. و قادر به حرکت دادن اندام های تحتانی نمی باشد. فشار خون ۴۴/۸۵، ضربان قلب ۱۳۲، ریت تنفس ۳۴، سچوریشن اکسیژن ۸۵٪ است. به ترتیب چه اقداماتی انجام میدهید؟

۵- بیمار آقای ۷۸ ساله که از دو ساعت قبل دچار کاهش سطح هوشیاری شده است. در معاینه متوجه می شوید قادر به حرکت دادن اندام های سمت راست نمی باشد. صحبت نمیکند و فشار خون ۱۱۰/۱۹۰ دارد. دستورات بیمار را بنویسید.

۶- خانم ۲۵ ساله به دنبال مشاجره نیم ساعت قبل اقدام به بلع ۲۰ عدد قرص استامنافن ۵۰۰ میلی گرم و ۳۰ عدد قرص آمی تریپتیلین کرده است. خواب آلود است. فشار خون ۵۰/۸۸ و ضربان قلب ۱۱۰ دارد. چه اقداماتی برای بیمار انجام می دهید؟

۷- آقای ۵۲ ساله به دنبال نزاع خیابانی دچار ضربه چاقو به شکم شده است و درحالی نزد شما آورده می شود که چاقو در ربع فوقانی و چپ شکمش می باشد. فشار خون ۷۰/۹۰ و ضربان قلب ۱۱۰ می باشد. چه اقداماتی برای این بیمار انجام می دهید؟

۸- خانم جوان که ۲ ساعت قبل مقدار زیادی قرص استامنافن و ایندروال و نورتریپتیلین و کلونازپام مصرف کرده و با کاهش سطح هوشیاری و فشار خون سیستولیک ۶۰ میلیمتر جیوه و ضربان قلب ۴۵ در دقیقه نزد شما آورده شده است، به ترتیب اقداماتی که جهت تشخیص و درمان بیمار انجام می دهید را ذکر کنید.

۹- آقای ۴۵ ساله ای در منزل حین تعمیر کولر دچار برق گرفتگی شده است و هم اکنون با درد سینه نزد شما مراجعه کرده است. دستورات بیمار را بنویسید:

ارزیابی:

در پایان دوره ارزشیابی به صورت تلفیقی از آزمون های زیر خواهد بود (۱۵ نمره از ۲۰ نمره)

✓ آزمون چهار گزینه ای

جهت ارزیابی دانش و مهارتهای شناختی

✓ مورد بالینی کوتاه

در قالب آزمون تشریحی یا شفاهی برگزار می شود و داشجو سوالاتی که بر اساس آن موارد کوتاه مطرح می شود را پاسخ می گوید.

✓ آزمون بالینی ساختار یافته عینی (OSCE)

این آزمون به منظور ارزیابی مهارتهای مختلف بالینی فراگیر در ایستگاههای متعدد و در شرایط متفاوت می باشد. برای هر ایستگاه سناریویی از پیش طراحی شده است که معرف یک وضعیت بالینی حقیقی است و ارزیابی بر اساس چک لیست استاندارد می باشد. این آزمون جهت ارزیابی:

۱. مهارت های عملی آموزش داده شده بر روی مولاژ

۲. احیا پایه و پیشرفته بالغین

۳. مراقبت های پیشرفته بیماران با ترومای متعدد

۴. ارزیابی مهارتهای اخذ شرح حال، معاینه فیزیکی، تفسیر اطلاعاتی همچون رادیوگرافی و نوار قلب، می باشد.

✓ همچنین ۳ نمره از نمره نهایی اختصاص به رضایتمندی دستیاران و اساتید طب اورژانس از کارآموزان دارد.

✓ ۲ نمره از ۲ نمره مربوط به حضور به موقع کارآموزان در کلاسها و کارگاههای آموزشی و کشیک ها می باشد.

مقررات بخش:

- ✓ حضور به موقع در بخش (از ساعت ۷:۰۰ الی ۱۴:۰۰ در بخش در روزهای غیر تعطیل و در کشیک ها ی ۱۲ ساعته رأس ساعت ۷:۰۰ یا ۱۹) بسیار حائز اهمیت و از تمامی کاراموزان محترم مورد انتظار می باشد.
- ✓ ترک بخش تنها با هماهنگی دستیار یا اتند و تنها برای موارد ضروری مجاز می باشد.
- ✓ کاراموزان موظف به حضور به موقع در تمام کلاس های آموزشی، کارگاهها، جلسات گزارش صبحگاهی و جلسات ژورنال کلاب می باشد.
- ✓ ویزیت و اخذ شرح حال از تمامی بیماران و سپس معرفی آنها به دستیار یا اتندینگ، پیگیری وضعیت و نتایج اقدامات پاراکلینیک درخواستی بیماران بستری، ثبت سیر بیماران در برگ سیر بیماری جهت بیماران بخش تحت نظارت دستیاران یا اتندینگ الزامیست.
- ✓ کاراموزان موظف به معرفی بیماران در انتهای هر شیفت به کاراموزان شیفت بعد می باشند.
- ✓ هرگونه خرید و فروش کشیک اکیدا ممنوع می باشد و در صورت مشاهده برابر مقررات مربوطه با کاراموزان خاطی برخورد صورت خواهد گرفت.
- ✓ هرگونه جابجایی کشیک تنها با هماهنگی با اتند محترم مسئول آموزش کاراموزی و نماینده کاراموزان همان دوره حداقل ۴۸ ساعت قبل (در مواقع غیر ضرور) و فقط با سایر کاراموزان همان دوره مورد قبول می باشد.
- ✓ تمامی کاراموزان ملزم به داشتن اتیکت شناسایی می باشند.
- ✓ داشتن ظاهر آراسته و متناسب با محیط بیمارستان الزامیست.
- ✓ رعایت اخلاق حرفه ای و داشتن تعامل مناسب با برابر بیماران، همراهیان بیمار، اتندینگ، دستیاران، کارورزان و همچنین سایر پرسنل بخش مورد انتظار می باشد.

تماس با پرسنل:

شما طی این دوره تحت نظارت مستقیم اساتید بخش طب اورژانس، فعالیت آموزشی خواهید داشت:

دکتر علیرضا اسماعیلی

• آدرس الکترونیکی alirezaesmaeili1@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۱۵۳۱۳۵۵

• پست: هیأت علمی طب اورژانس و سرپرست دانشکده پیراپزشکی ابرکوه

دکتر مجید حاجی مقصودی

• آدرس الکترونیکی hajimaghsoudi@gmail.com

• تلفن تماس ۰۹۱۲۲۴۷۷۹۱۹

• پست: هیأت علمی طب اورژانس و معاونت آموزشی و پژوهشی بیمارستان شهید رهنمون

دکتر محمد ناصر کریمی

• آدرس الکترونیکی nmkarimi1310@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۳۵۲۹۱۱۳

• پست: هیأت علمی طب اورژانس

دکتر عباس عدالت خواه

• آدرس الکترونیکی abbas_edalatkah@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۲۵۲۱۸۵۸

• پست: متخصص طب اورژانس

دکتر مهرناز نیکویه

• آدرس الکترونیکی mehrnaznikouyeh@gmail.com

• تلفن تماس ۰۹۳۷۲۹۲۶۴۴۵

• پست: متخصص طب اورژانس

دکتر مهدی باقرآبادی

• آدرس الکترونیکی mehdi.bagherabadi@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۲۷۶۶۷۲۱۱

• پست: هیأت علمی طب اورژانس و رییس بخش اورژانس بیمارستان شهید رهنمون

- دکتر علی راعی

• آدرس الکترونیکی ali.raee@gmail.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۱۵۸۹۴۴۸

• پست: هیأت علمی طب اورژانس و معاون آموزشی گروه طب اورژانس

دکتر فاطمه مجلل

• آدرس الکترونیکی fmodjallal@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۳۵۶۰۵۴۶

• پست: متخصص طب اورژانس

دکتر سهیلا عظیمی

• آدرس الکترونیکی soheila.azimi1987@gmail.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۱۵۶۴۷۲۵

• پست: هیأت علمی طب اورژانس و معاون درمان بیمارستان شهید صدوقی

دکتر مطهره انوری

• آدرس الکترونیکی motahare.anvari@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۰۱۶۲۴۴۱۲۷

• پست: هیأت علمی طب اورژانس

دکتر فائزه زینلی

• آدرس الکترونیکی faezeinali@gmail.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۲۷۴۹۲۳۱

• پست: هیأت علمی طب اورژانس، مسئول آموزش کارورزی و کارآموزی گروه، معاون پژوهشی گروه طب اورژانس

دکتر حمید میرجلیلی

• آدرس الکترونیکی dr.hamidmirjalili@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۱۵۶۶۸۰۹

• پست: هیأت علمی طب اورژانس

امینه برومند

• آدرس الکترونیکی borumand_62@yahoo.com

• تلفن تماس ۰۹۱۳۴۵۸۹۵۹۸

• پست: کارشناس آموزش گروه طب اورژانس

نظرات شخصی مولف:

شما در این دوره می آموزید که تعدادی از بیماران در مراحل خاص از تشخیص، درمان یا بروز عوارض نیاز به ارجاع به متخصص یا فوق تخصص مربوطه دارند و باید قبل از بوجود آمدن چالش جدی برای ایشان، ارجاع صورت گیرد. بسیار مهم است که نحوه مدیریت اورژانس به خصوص در مواقع بحران، بیمار متخصص و ... را آموزش ببینید. ضروری است تمرین کنید که در بهترین موقعیتها به سرعت بهترین تصمیم ها را چه در اقدامات تشخیصی و درمانی، چه در برقراری روابط مناسب با بیماران، همراهانشان و نیز سایر کادر درمان در هر رده ای و چه در مدیریت بخش اورژانس اخذ کنید.

معرفی منابع مطالعه بیشتر:

- ۱- چکیده طب اورژانس (پروسیجرها)، دکتر ناصر محمدکریمی، متخصص طب اورژانس، ۱۳۹۰
- ۲- رویکرد به بیمار بدحال در اورژانس، دکتر مجید حاجی مقصودی، دکتر علی راعی عزآبادی، دکتر مهرناز نیکویه، دکتر فائزه زینلی، ۱۳۹۹
- ۳- درسنامه طب اورژانس، دکتر هومان حسین نژاد، آرش صفایی، مرثی طالبی، مرضیه فتحی و جواد مظفری، ویرایش ششم، چاپ سوم
- ۴- آموزش پایه تا پیشرفته نسخه و اوردهای رایج، دکتر جواد قربانی